

Radrensning i vårsæd

Radrensning er et godt supplement til kontrollen med ukrudtet. Radrensning giver et merudbytte – når der er meget ukrudt.

Økologikonsulent Lars Egelund Olsen
SEGES Økologi
leo@seges.dk

Ukrudt koster udbytte

Ukrudt er en af hovedudfordringerne, når der dyrkes økologisk korn og bælgssæd til modenhed. En gennemgang af de økologiske landsforsøg over en årrække viser, at ukrudt koster 0,18 hkg pr. ha for hver procent ukrudt, der dækker jorden ved skridning. Et godt sædskifte, det rigtige sortsvalg og mekanisk bekæmpelse er vigtige redskaber for en økolog, hvis ukrudtsbestanden skal kontrolleres.

De senere år er der gennemført forsøg med radrensning i vårsæd for blandt andet at undersøge:

- Hvilken effekt kan der forventes ved radrensning kontra ukrudtsharvning?
- Skal der foretages blindharvning?
- Hvor mange gange skal der radrenses?
- Hvad koster ukrudtet i rækken?
- Skader radrensningen afgrøden?

Radrensninger giver et merudbytte - når der er meget ukrudt

Mekanisk bekæmpelse af ukrudt har de seneste år været i fremdrift, godt hjulpet på vej af kamerastyrede radrensere, og kapaciteten og effektiviteten er dermed vokset. Der er i 2014 og 2015 lavet radrensningsforsøg i vårsæd. I forsøgene er forskellige strategier af traditionelle metoder med blindharvning og ukrudtsharvning sammenlignet

Forsøg med radrensning i vårhvede. Til venstre ubehandlet på 12,5 cm rækkeafstand og til højre radrenset på 25 cm rækkeafstand. Fotograf: Lars Egelund Olsen, SEGES Økologi.

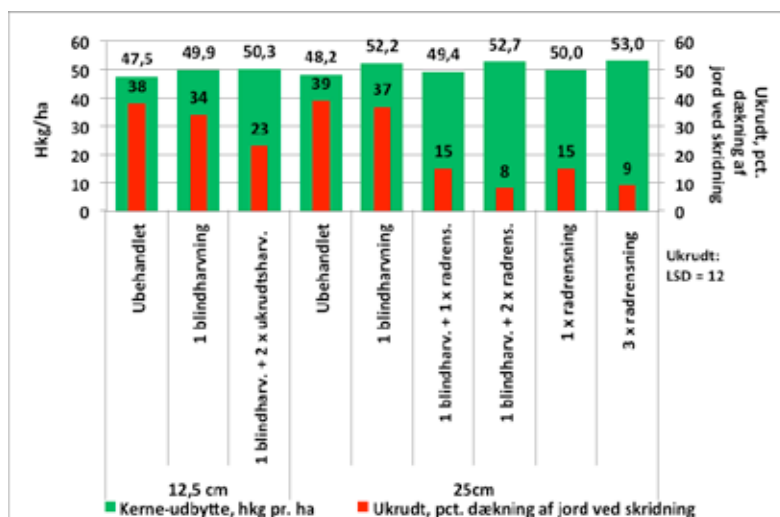
med kamerastyret radrensning. Desuden er der i forsøgene undersøgt betydningen af ukrudt i rækken og en mulig skadevirkning af selv radrensningen ved at sammenligne med manuelt renholdte parceller. I forsøgene er der anvendt 8 meter Cameleon, 8 meter Einböck eller en 12 meter Thyregod radrenser. Den ene del af forsøgene viser blandt

andet, at radrensning reducerer ukrudtsmængden i vårhvede (se figur 1), mens andre forsøg i vårsæd viser et merudbytte ved radrensning (figur 2).

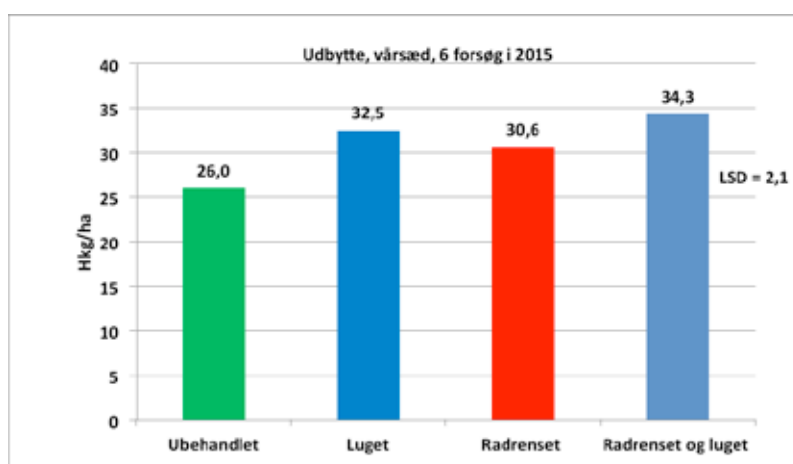
I forsøg, hvor der er sammenlignet radrensning med manuelt renholdte parceller og ubehandlede parceller, ses en positiv effekt af radrensning på både

ukrudtsforekomst og udbyttet af afgrøden (figur 2). Forsøgene viser generelt 2 – 6 hkg i merudbytte og 10 – 20 procent mindre ukrudt ved radrensning, hvor der er et højt ukrudtstryk. Hvis der er et lavt ukrudtstryk, opnås der ingen eller kun lille effekt af radrensningen på udbyttet og ukrudtsmængden. I flere af forsøgene er der desuden et øget indhold af råprotein i kernerne ved radrensning.

Desuden ses det i figur 2, at der tilsyneladende ikke er en afgrødeskade ved radrensningen, idet der ikke er forskel i udbyttet mellem de håndlugede forsøgsled sammenlignet med de led, der både er radrenset og håndluget.

Figur 1. Forskellige strategier til ukrudtsbekæmpelse i vårhvede sået på 12,5 eller 25 cm rækkeafstand. 4 forsøg i 2014 – 2015.

Figur 2. Udbytte i ubehandlet, luget, radrenset og radrenset + luget vårsæd på 25 cm rækkeafstand.

Konklusion

- Radrensning må ikke stå alene i ukrudtsbekæmpelsen
- Den grundlæggende kontrol med ukrudtet ligger i sædskiftet, afgrødevalget og godt håndværk
- Blindharv altid - det øger dyrkningssikkerheden væsentligt, og er billig at gennemføre
- Forsøgene viser, at radrensning giver et merudbytte – når der er meget ukrudt
- Ved øget rækkeafstand skal plantetallet fastholdes
- Radrens helst to gange
- Radrensningen kan give mere råprotein i kernerne